

filologia portugalska

JUBILEUSZ 130-LECIA STUDIÓW ROMANISTYCZNYCH
NA UNIWERSYTECIE JAGIELLOŃSKIM

KRAKÓW, 14.10.2022

C **CAMÕES**
INSTITUTO
DA COOPERAÇÃO
E DA LÍNGUA
PORTUGAL
MINISTÉRIO DOS NEGÓCIOS ESTRANGEIROS

KALENDARIUM

- ▶ **lata 70. XX wieku:** pierwsze próby wprowadzenia lektoratu języka portugalskiego [Jacek Szulc, Teresa Poczobut-Odlanicka]
- ▶ **1995:** wprowadzenie lektoratu języka portugalskiego do programu studiów na kierunku filologia hiszpańska [Teresa Eminowicz-Jaśkowska, Jerzy Brzozowski]
- ▶ **2000–2005:** lektorat języka portugalskiego oferowany przez Instytut Camõesa
- ▶ **2001:** uruchomienie studiów na kierunku filologia portugalska
- ▶ **2008:** utworzenie Katedry Instytutu Camõesa im. Vergílio Ferreiry [Aníbal Cavaco Silva]
- ▶ **2009:** utworzenie Zakładu Filologii Portugalskiej i Przekładoznawstwa [Jerzy Brzozowski]
- ▶ **2020:** utworzenie Pracowni Studiów Brazylijskich [Gabriel Borowski]
- ▶ **2022:** zmiana nazwy: Zakład Filologii Portugalskiej [Przemysław Dębowski]

- ▶ Katedra Instytutu Camõesa im. Vergílio Ferreiry
kierownik: Jerzy Brzozowski [od 2008]
- ▶ Zakład Filologii Portugalskiej i Przekładoznawstwa
kierownicy: Jerzy Brzozowski [2009–2021], Przemysław Dębowski [2021–2022]
→ Zakład Filologii Portugalskiej
kierownik: Przemysław Dębowski [od 2022]
- ▶ Pracownia Studiów Brazylijskich
kierownicy: Gabriel Borowski [2020–2022], Anna Wolny [od 2022]

C **CAMÕES**
INSTITUTO
DA COOPERAÇÃO
E DA LÍNGUA
PORTUGAL
MINISTÉRIO DOS NEGÓCIOS ESTRANGEIROS

LUDZIE

-
- ▶ Jerzy Brzozowski [od 1995]
 - ▶ Ewa Łukaszyk [1997–2006]
 - ▶ Anna Rzepka [od 2000]
 - ▶ Mário Aires dos Reis [2000–2003]
 - ▶ Ana Rita de Castro Sousa Reis [2003–2005]
 - ▶ Mavilde Santos [2004–2007]
 - ▶ Ana Isabel Wąs-Martins [od 2005]
 - ▶ Natalia Czopek [od 2005]
 - ▶ Marcos Vilhena Bonito [2006–2008]
 - ▶ Fernanda Tavares Ricardo [2006–2010]
 - ▶ Anna Kalewska [2007–2008]
 - ▶ Agnieszka Daniluk [2008–2009]
 - ▶ Regina Przybycien [2008–2015]
 - ▶ Renata Díaz-Schmidt [2009–2010]
 - ▶ Monika Świda [2009–2013]
 - ▶ Anna Wolny [od 2010]
 - ▶ Przemysław Dębowski [od 2010]
 - ▶ Gabriel Borowski [od 2013]
 - ▶ Maria Rosário Pombo Loreto [2013–2017]
 - ▶ Monika Bogusz [2013–2018]
 - ▶ Bartosz Dondelowski [od 2014]
 - ▶ Cláudio Vinagre [2014–2015]
 - ▶ Anna Działak-Szubińska [2016–2017]
 - ▶ Marcin Raiman [2017–2018]
 - ▶ Inês Gama [2018–2019]
 - ▶ Ricardo Rato Rodrigues [2018–2020]
 - ▶ Maria Isabel Louro Pinto Fraústo [2018–2021]
 - ▶ Marina Ayumi Izaki Gómez [od 2019]
 - ▶ Justyna Pielucha [2020–2021]
 - ▶ Bartłomiej Basista [od 2021]

Pominięto nazwiska osób, które współpracowały z nami przez jeden semestr lub krócej.

prof. dr hab.
Jerzy Brzozowski

dr hab. **Przemysław Dębowski**, prof. UJ

dr **Gabriel Borowski**

dr **Natalia Czopek**

dr **Bartosz Dondalewski**

dr **Anna Rzepka**

dr **Anna Wolny**

dr **Marina Izaki Gómez**

mgr **Ana Wąs-Martins**

mgr **Bartłomiej Basista**

- ▶ współpracownicy z innych zakładów Instytutu Filologii Romańskiej:
 - ▶ Maria Filipowicz-Rudek
 - ▶ Małgorzata Jędrusiak
 - ▶ Iwona Piechnik
 - ▶ Ewa Stala
 - ▶ Marta Wicherek

- ▶ współpracownicy z innych jednostek Uniwersytetu Jagiellońskiego:
 - ▶ Wojciech Mruk

- ▶ profesorowie wizytujący:
 - ▶ Henryk Siewierski (Universidade Federal de Brasília, 2009)
 - ▶ Anna Kłobucka (University of Massachusetts Dartmouth, 2012)

C **CAMÕES**
INSTITUTO
DA COOPERAÇÃO
E DA LÍNGUA
PORTUGAL
MINISTÉRIO DOS NEGÓCIOS ESTRANGEIROS

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

► doktoraty:

- 1999: Ewa Łukaszyk, *L'architecture de la demeure imaginaire dans la prose narrative portugaise des années 1960–1996* [promotorka: Regina Bochenek-Franczak]
- 2001: Anna Rzepka, *El ideario caballeresco de la España y del Portugal de la segunda mitad del siglo XIII* [promotorka: Teresa Eminowicz-Jaśkowska]
- 2009: Natalia Czopek, *O subjuntivo / o conjuntivo como um dos meios de expressão de modalidade nas línguas espanhola e portuguesa* [promotorka: Barbara Hlibowicka-Węglarz]
- 2010: Monika Świda, *A ideia do império espiritual na obra de Fernando Pessoa* [promotor: Jerzy Brzozowski]
- 2013: Przemysław Dębowiak, *La formation diminutive dans les langues romanes. Étude morphologique et sémantique* [promotorka: Anna Bochnakowa]
- 2015: Gabriel Borowski, *A autonarrativa ficcional no Brasil: identidade moderna e cultura auditiva (o caso Machado de Assis)* [promotorka: Regina Przybycien]
- 2016: Anna Wolny, *Nem polonesa nem judia. A imagem da polaca na literatura brasileira do século XX* [promotor: Jerzy Brzozowski]
- 2020: Bartosz Dondelowski, *La identidad y el cambio en A Fala de Xálima* [promotorka: Ewa Stala]

► habilitacje:

- 2001: Jerzy Brzozowski, *Rêve exotique. Images du Brésil dans la littérature française 1822–1888*
- 2003: Ewa Łukaszyk, *Terytorium a świat. Wyobrażeniowe konfiguracje przestrzeni w literaturze portugalskiej od schyłku średniowiecza do współczesności*
- 2021: Przemysław Dębowski, *Estudos morfológicos e lexicográficos sobre o português. Temas escolhidos numa perspetiva histórico-comparativa*

► profesury:

- 2012: Jerzy Brzozowski

► doktoraty absolwentów:

- 2018: Monika Sawicka, *Międzynarodowe role średniego mocarstwa nowego typu. Analiza polityki zagranicznej Brazylii w latach 2003–2014* [nauki o polityce i administracji, UJ]
- 2020: Joanna Kołak, *Środowisko językowe a rozwój słownictwa polsko-angielskich dzieci dwujęzycznych w Wielkiej Brytanii i Irlandii* [psychologia, UW]

▶ prowadzone badania naukowe:

- ▶ **literaturoznawstwo** (literatura portugalska, literatura brazylijska, literatury afrykańskie języka portugalskiego, literatura porównawcza, dawne literatury iberyjskie, antropologia i literatura, teoria postkolonialna, feminizm)
- ▶ **językoznawstwo** (językoznawstwo portugalistyczne, językoznawstwo kontrastywne portugalsko-hiszpańskie, językoznawstwo romańskie, dialektologia Półwyspu Iberyjskiego, kreolistyka, socjolingwistyka, leksykografia, glottodydaktyka języka portugalskiego, antropologia językowa)
- ▶ **przekładoznawstwo** (przekład literacki, wewnątrz- i międzyjęzykowe aspekty tłumaczenia, tłumaczenie audiowizualne)

▶ zorganizowane konferencje i sesje naukowe:

- ▶ **2013**: I Congresso dos Lusitanistas Polacos
- ▶ **2016**: studencko-doktorancka konferencja naukowa "Reprezentacje przemocy w portugalsko- i hiszpańskojęzycznych kulturach kolonialnych i postkolonialnych"
- ▶ **2017**: Jornada "Vergílio Ferreira"
- ▶ **2018**: 6.as Jornadas de Língua Portuguesa e Culturas Lusófonas da Europa Central e de Leste
- ▶ **2021**: Jornadas Didáticas Virtuais
- ▶ **2021, 2022**: konferencje Młodych Polskich Brazylianistów
- ▶ **2022**: wirtualne spotkanie naukowe: 450 rocznica wydania "Os Lusíadas" Luísa Vaz de Camõesa

Anna Wolny

NEM POLONESA, NEM JUDIA

*A polaca na literatura brasileira
do século XX*

Jagiellonian University Press

NATALIA
CZOPEK

O fenómeno
de transferência
interlinguística
gramatical
na aprendizagem
do português L3
no contexto do ensino
superior polaco

O caso
do modo conjuntivo

Jagiellonian
University Press

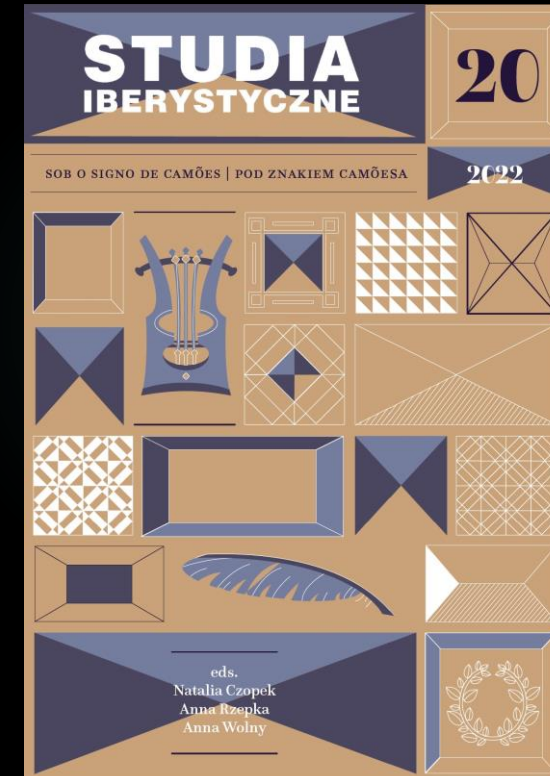
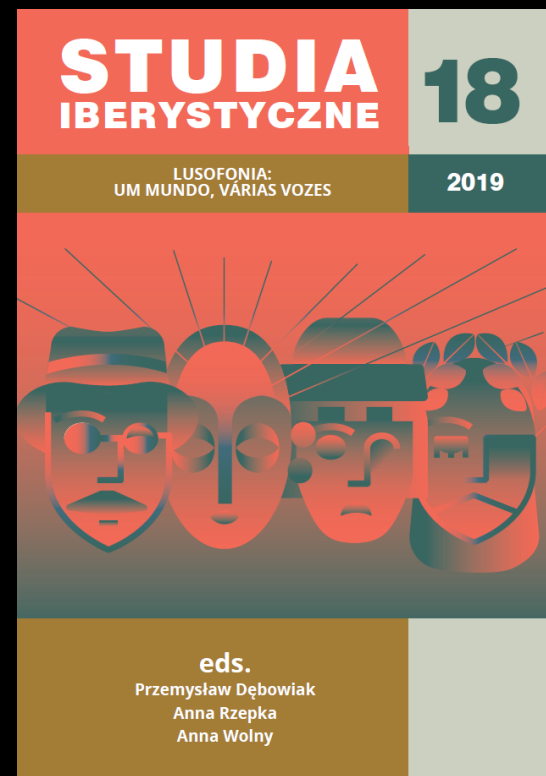
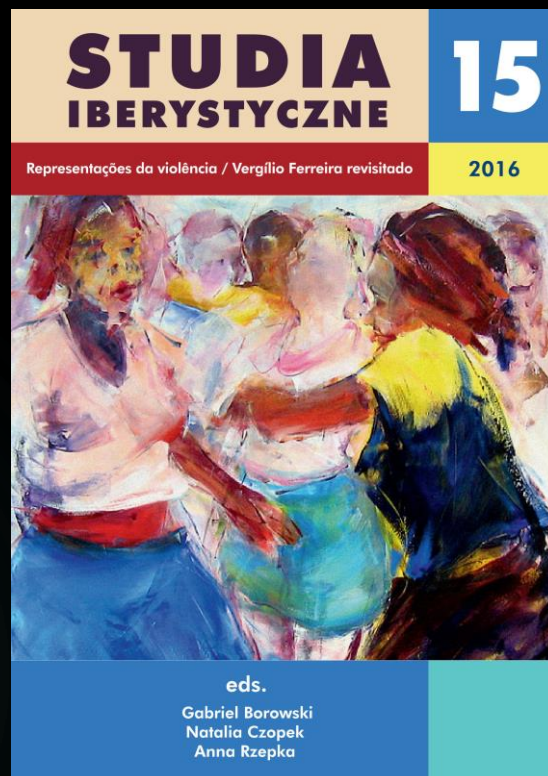
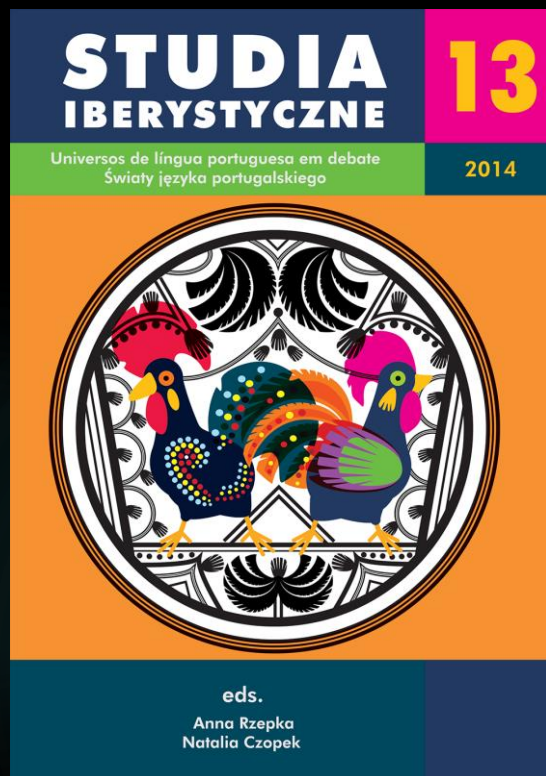
Gabriel Borowski

AUDITIVIDADE MACHADIANA

o oral e o auditivo nos romances
de Machado de Assis

Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego

C **CAMÕES**
INSTITUTO
DA COOPERAÇÃO
E DA LÍNGUA
PORTUGAL
MINISTÉRIO DOS NEGÓCIOS ESTRANGEIROS

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA

- ▶ wypromowanie 143 licencjatów [od 2010] i 94 magistrów [od 2006] filologii portugalskiej
- ▶ 2022/2023: 147 osób uczących się języka portugalskiego:
 - ▶ filologia portugalska: 108 osób
 - ▶ lektoraty języka portugalskiego: 39 osób
- ▶ publikacje dydaktyczne

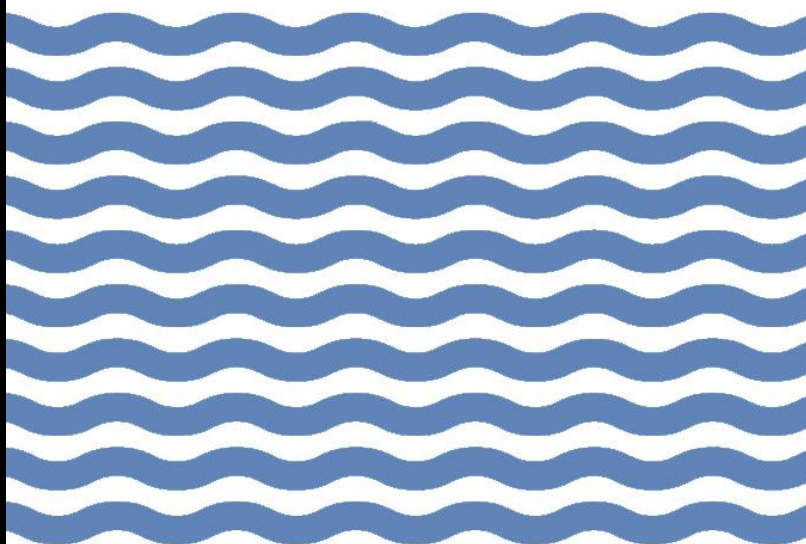
C **CAMÕES**
INSTITUTO
DA COOPERAÇÃO
E DA LÍNGUA
PORTUGAL
MINISTÉRIO DOS NEGÓCIOS ESTRANGEIROS

PRZEKŁADY

João Luís Barreto Guimarães
Śródziemnomorze

Przełożył Gabriel Borowski

LOKATOR

Eliane Brum

KOLEKCJONER
PORZUCONYCH
DUSZ

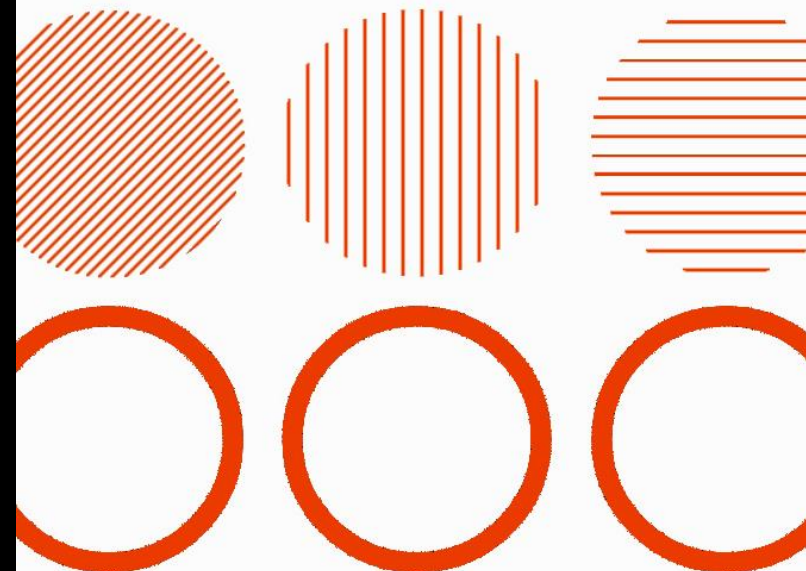
Reportaże z Brazylii

Sophia de Mello Breyner Andresen
Oto ja. Wiersze wybrane

Przełożył Gabriel Borowski

LOKATOR

C **CAMÕES**
INSTITUTO
DA COOPERAÇÃO
E DA LÍNGUA
PORTUGAL
MINISTÉRIO DOS NEGÓCIOS ESTRANGEIROS

INNE FORMY DZIAŁALNOŚCI

- ▶ spotkania z pisarzami
- ▶ warsztaty tłumaczeniowe
- ▶ warsztaty kreatywnego pisanie
- ▶ wystawy
- ▶ tłumaczenia i pokazy filmów
- ▶ kwerendy w Instytucie Iberoamerykańskim w Berlinie

- ▶ kalendarz portugalistów
- ▶ wyjazd naukowo-integracyjny
- ▶ wigilia portugalistów
- ▶ obchody Światowego Dnia Języka Portugalskiego (5 maja) oraz Dnia Portugalii (10 czerwca)
- ▶ Dzień Przyjaźni Polsko-Portugalskiej w Wadowicach

Biblioteka Jagiellońska
Zakład Filologii Portugalskiej i Przekładoznawstwa UJ

**Portugalczycy w krainach Orientu
(XVI-XVII w.)**
Odkrycia, podboje, peregrynacje, olśnienia

Otwarcie wystawy:
21 kwietnia 2015, godz. 12.00

Biblioteka Jagiellońska:
Al. Mickiewicza 22
(wejście od ul. Oleandry 3)

Wystawa czynna:
22-30 kwietnia 2015
pon.-pt. 10.00-15.00

wstęp wolny

DLACZEGO STUDIOWAĆ FILOLOGIĘ PORTUGALSKĄ?

UNIwersYTET JAGIELLOŃSKI > WYDZIAŁ FILOLOGICZNY > INSTYTUT FILOLOGII ROMAŃSKIEJ > ZAKŁAD FILOLOGII PORTUGALSKIEJ

- ▶ <http://www.portugalistyka.filg.uj.edu.pl/>
- ▶ <https://www.facebook.com/portugalistyka.uj/>
- ▶ <https://youtu.be/sxn-NFW2Ojs>